Adam Wodziczko - patron Szkoły Podstawowej nr 12 w Gnieźnie

„Rozwijanie idei ochrony przyrody budzi
i wzmacnia przywiązanie
do ziem ojczystych.”

„Dobry, oparty na miłości stosunek do
przyrody jest sprawdzianem wartości
postępów, jakie człowiek robi
w swojej kulturze.”

Adam Wodziczko

Prezentację przygotowała Ewa Kubiak w lutym 2018 roku.

„…międzynarodowy ruch ochrony przyrody cenił w Nim jednego ze swoich najwybitniejszych teoretyków.”

prof. Jarosław Urbański

fot. Ewa Kubiak, Jeziory, 8.05.2014

Do tych pozycji literaturowych warto zajrzeć.

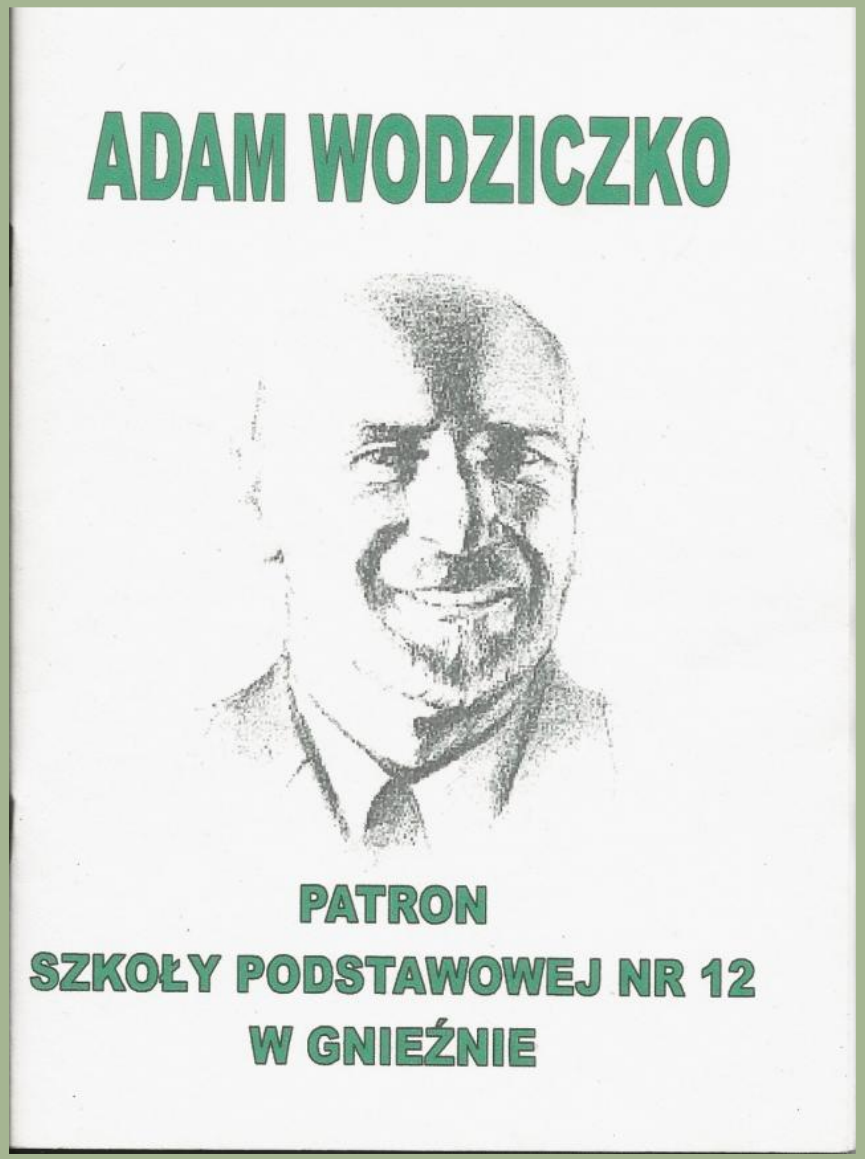

Autorka książeczki: **Maria Szczepaniak,**
historyk, nauczyciel w SP 12 w Gnieźnie.

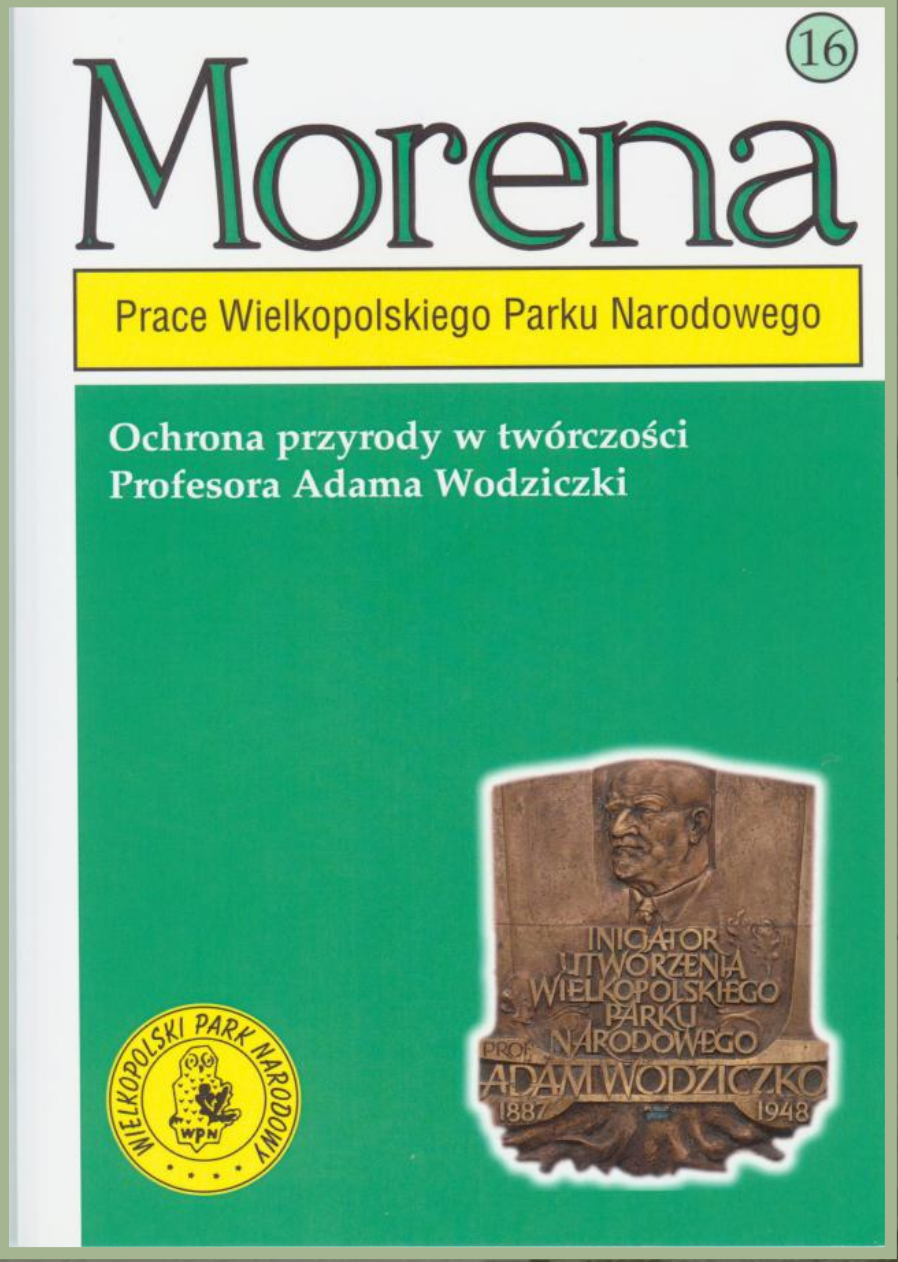

Adam Marcin Jakub Wodziczko

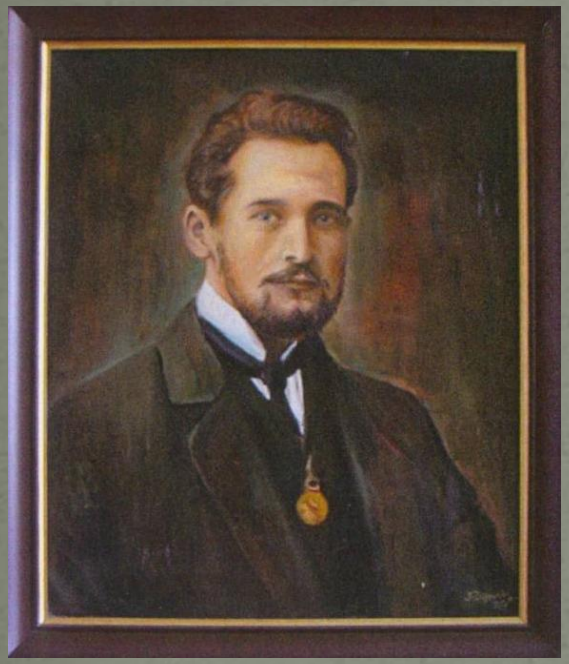

Obraz olejny Jacka Zujewskiego,
fot. K. M. Latowski,
Morena 16, 2013, s.49

Urodził się 8 sierpnia 1887 r. w Słotwinie (woj. krakowskie) jako syn inżyniera kolejowego Feliksa i Ludmiły ze Spisów. Do gimnazjum uczęszczał w Tarnowie, Krakowie i Jaśle, a w 1906 zdał maturę z bardzo dobrymi wynikami. Następnie ukończył studia przyrodnicze w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim. Początkowo pracował jako nauczyciel nauk przyrodniczych oraz matematyki i fizyki w seminarium nauczycielskim i gimnazjum. Potem rozpoczął pracę jako asystent (1912-1920) przy Katedrze Anatomii i Fizjologii Roślin.

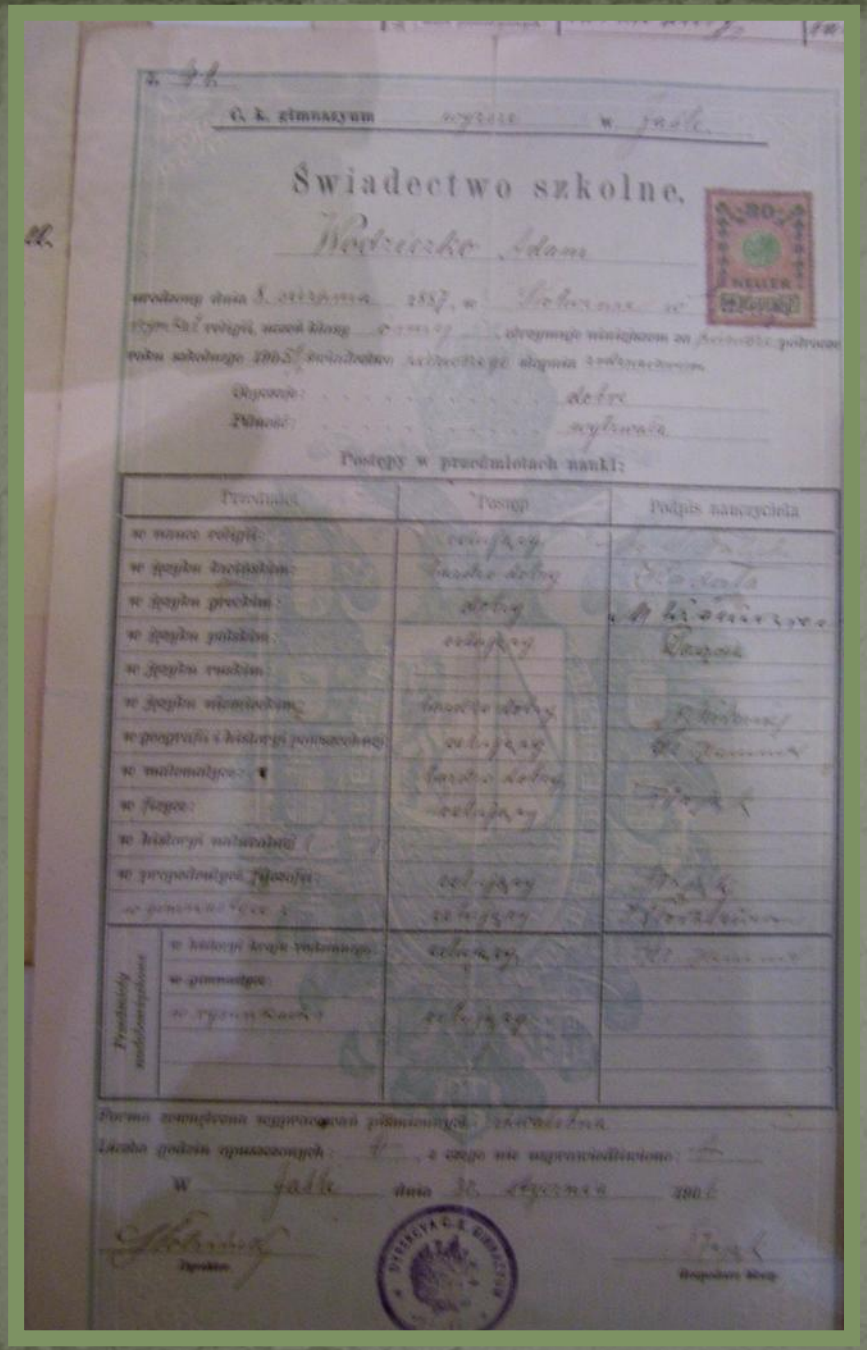
Świadectwo szkolne,

Wodziczko Adam

Postępy w przedmiotach nauki:

Przedmioty	Postępy	Podpis nauczyciela
w nauce religii	celujący	
w języku łacińskim	bardzo dobry	
w języku greckim	dobry	
w języku polskim	celujący	
w języku ruskim		
w języku niemieckim	bardzo dobry	
w geografii i historyi powszechnej	celujący	
w matematyce	bardzo dobry	
w fizyce	celujący	
w historyi naturalnej		
w propedeutyce filozofii	celujący	
	celujący	
w historyi kraju rodzinnego	celujący	
w gimnazyum		
	celujący	

Pochwała szczególnych uzdolnień i pilności: zasłużona

Liczba godzin opuszczonych: 0, z czego nie usprawiedliwionych: 0

W Jaśle dnia 30. stycznia 1865

Adam Wodziczko był bardzo dobrym uczniem.

Zwyczaje - CHWALEBNE,

Pilność - WYTRWAŁA,

z przedmiotów nauczania same piątki i celujące - oto oceny, jakie widnieją na świadectwach Adama Wodziczki.

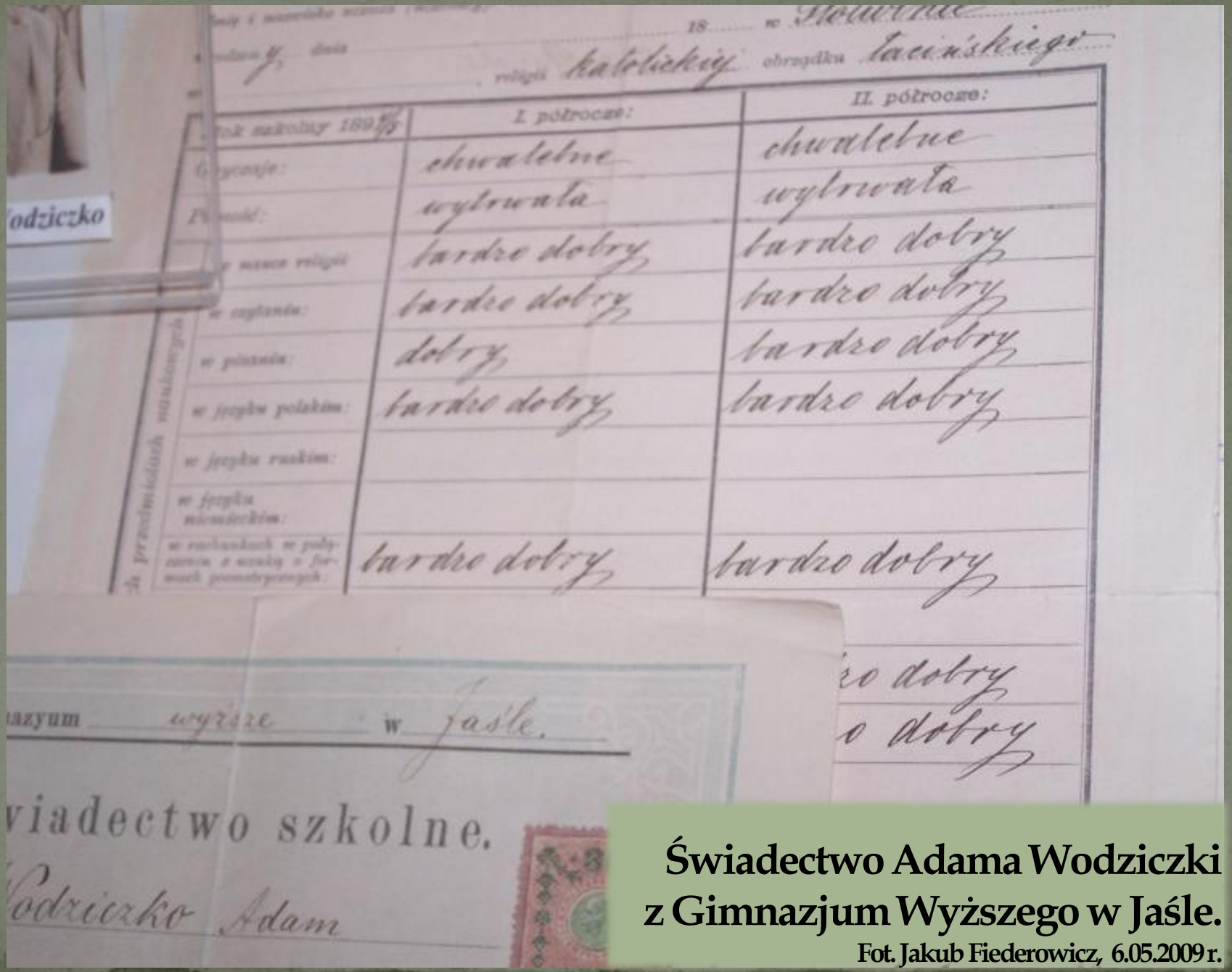

Świadectwo Adama Wodziczki z Gimnazjum Wyższego w Jaśle.

Fot. Jakub Fiederowicz, 6.05.2009 r.

SER.I Nr 128844
Nr 21699.
26021
RZECZPOSPOLITA POLSKA
M. S. W.
RÉPUBLIQUE POLONAISE
M. I.
PASZPORT-PASSEPORT
Obywatel polski / Citoyen polonais } DR. ADAM
WODZICZKO
zamieszkały w / domicilié à } Poznaniu
w towarzystwie żony / accompagné de sa femme } —
i / et de — dzieci / enfants
Paszport ten zawiera 40 stronic
Ce passeport contient 40 pages

W czasie I wojny przebywał w Jugosławii, gdzie pełnił służbę wojskową jako bakteriolog.
Od roku 1920 prowadził badania naukowe w terenie, m. in. w okolicach Poznania.
W roku 1922, po otrzymaniu tytułu profesora objął Katedrę Anatomii i Fizjologii Roślin na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego.
Na tym stanowisku przepracował 26 lat; od 1936 r. jako prof. zwyczajny.

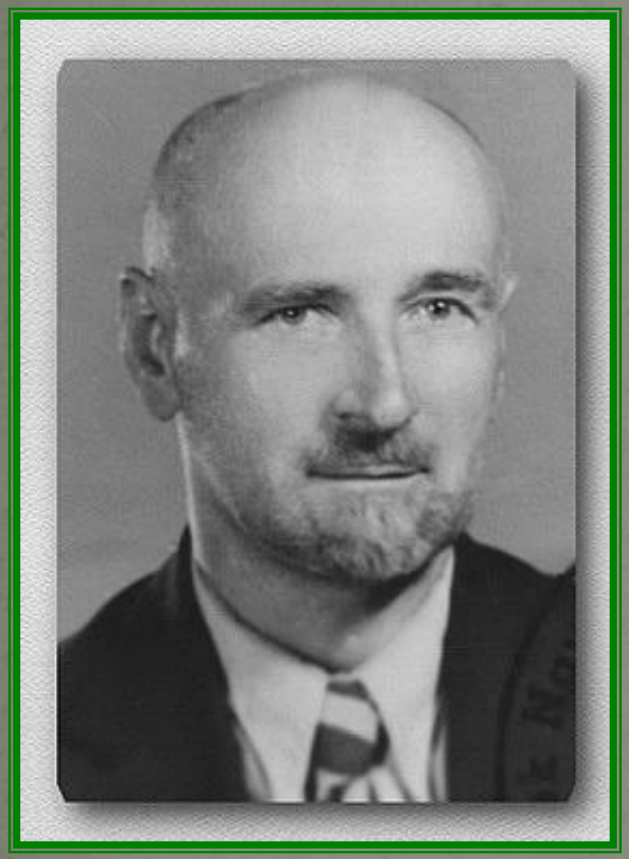

Dzięki jego zabiegom przy Katedrze Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Poznańskiego powstał samodzielny Zakład Ochrony Przyrody i Uprawy Krajobrazu.

Adam Wodziczko dał wskazówki, jak powstrzymać proces stepowienia w krajobrazie Wielkopolski, toteż wkrótce był postrzegany jako główny rzecznik ochrony przyrody nie tylko w okolicach Poznania.

Z jego inicjatywy utworzono również na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu pierwszą w Polsce Katedrę Ekologii i Ochrony Przyrody.

W 1925 r. Wodziczko powołał na terenie Wielkopolski i Pomorza społeczną organizację -
- Ligę Ochrony Przyrody.

W okresie II wojny światowej został wysiedlony z Poznania, pracował w Krakowie jako nauczyciel w jawnych szkołach średnich, także kształcił studentów na tajnych komplet-tach Uniwersytetu Ziem Zachodnich.

Praca z młodzieżą była dla Adama Wodziczki ważnym aspektem działalności . Profesor był jednym z pionierów idei ochrony przyrody w programie nauczania wyższej uczelni.

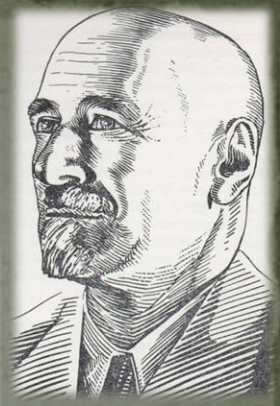

Prowadził m.in. wykład „Roślinne zabytki przyrody Wielkopolski i Pomorza", „Zasady ochrony przyrody", seminarium „Biocenotyka i Ochrona Przyrody".
Na zdjęciu podczas zajęć ze studentami.

Profesor Adam Wodziczko. Fotografie ze zbiorów Archiwum PAN, Oddział w Poznaniu.

Z inicjatywy A. Wodziczki utworzono trzy parki narodowe.

fot. Adam Wodziczko , Morena 16, 2013, s. 8

Starania o utworzenie WPN rozpoczął 17.10.1922 r., wygłaszając referat: „Rzadkie rośliny w jeziorach Kociołek i Skrzynka pod Poznaniem". Jego idea została prawnie usankcjonowana dopiero 16.04.1957 r. Sam Wodziczko WPN nazywał „zielonymi płucami Poznania". Pozostałe dwa parki utworzono również po śmierci Wodziczki.

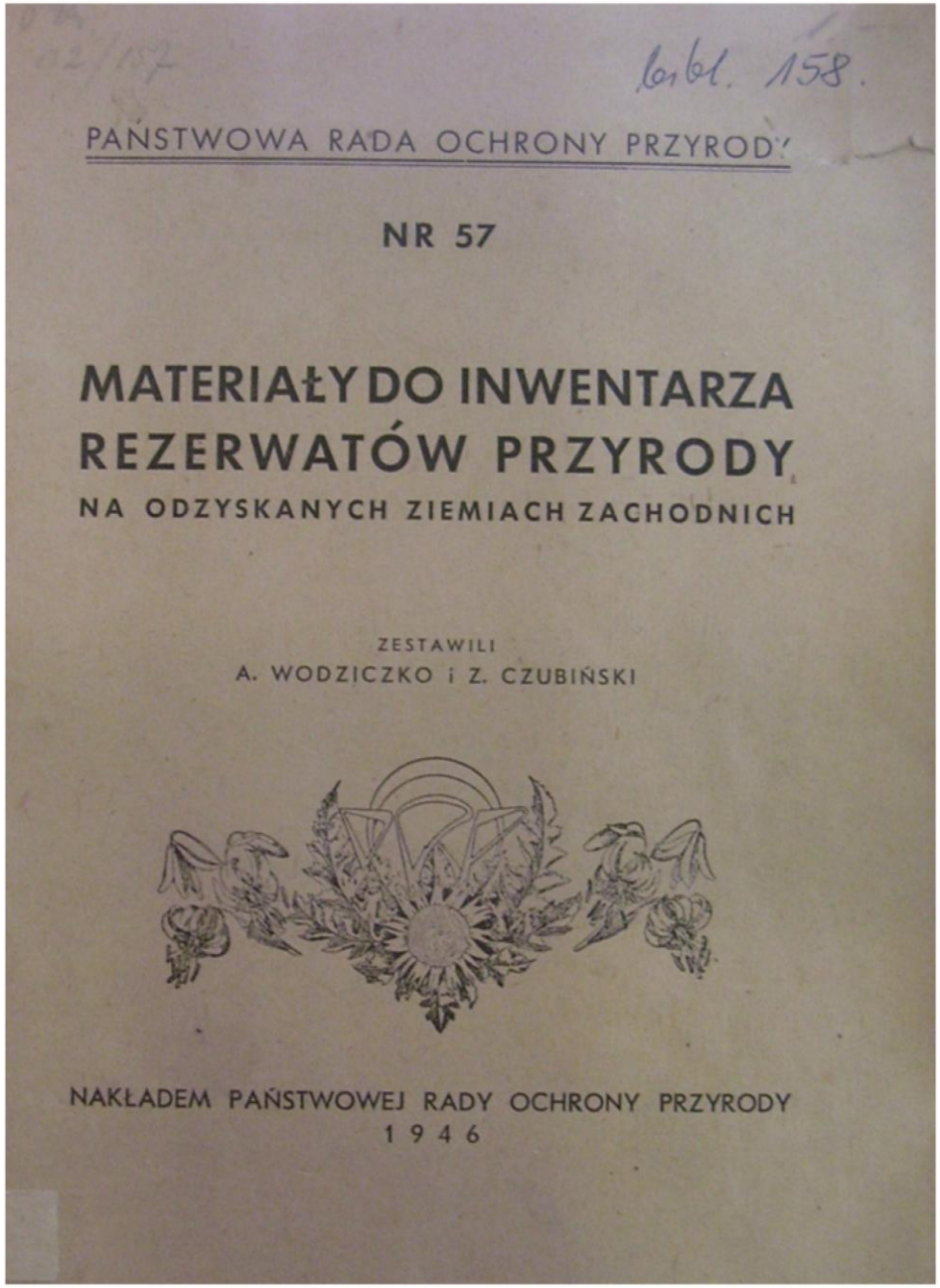

Adam Wodziczko wiele uwagi poświecił rozwojowi nowego kierunku - ochrony przyrody. Pisał na ten temat, że „rozwija się w naukę o stosunku człowieka do przyrody, czyli w fizjotaktykę”.

Opublikował przeszło 471 prac badawczych, w których opisał m.in. szatę roślinną Wielkopolski i Pomorza. Odkrył rzadkie rośliny: cis, wierzbę borówkolistną, mikołajka nadmorskiego, brzozę karłowatą.

Z inicjatywy profesora powstał w Poznaniu Szkolny Ogród Botaniczny (otwarcie 13.09.1925). Uczony wspólnie z architektem i urbanistą, Władysławem Czarneckim, dążył do zwiększenia terenów zielonych w mieście.

Fot.: Jan Magda, Morena 16, 2013, s. 54.

Głaz narzutowy w Wolińskim Parku Narodowym; obwód 400 cm; znajduje się w Obszarze Ochrony Ścisłej im. prof. Adama Wodziczki. Pomnik przyrody z napisem: „Rezerwat ścisły im. prof. Adama Wodziczki 1887 - 1948, zasłużony przyrodnik, odkrywca piękna Wolina”.

Głaz narzutowy z czerwonego granitu - pomnik przyrody z napisem na cześć twórcy Wielkopolskiego Parku Narodowego.

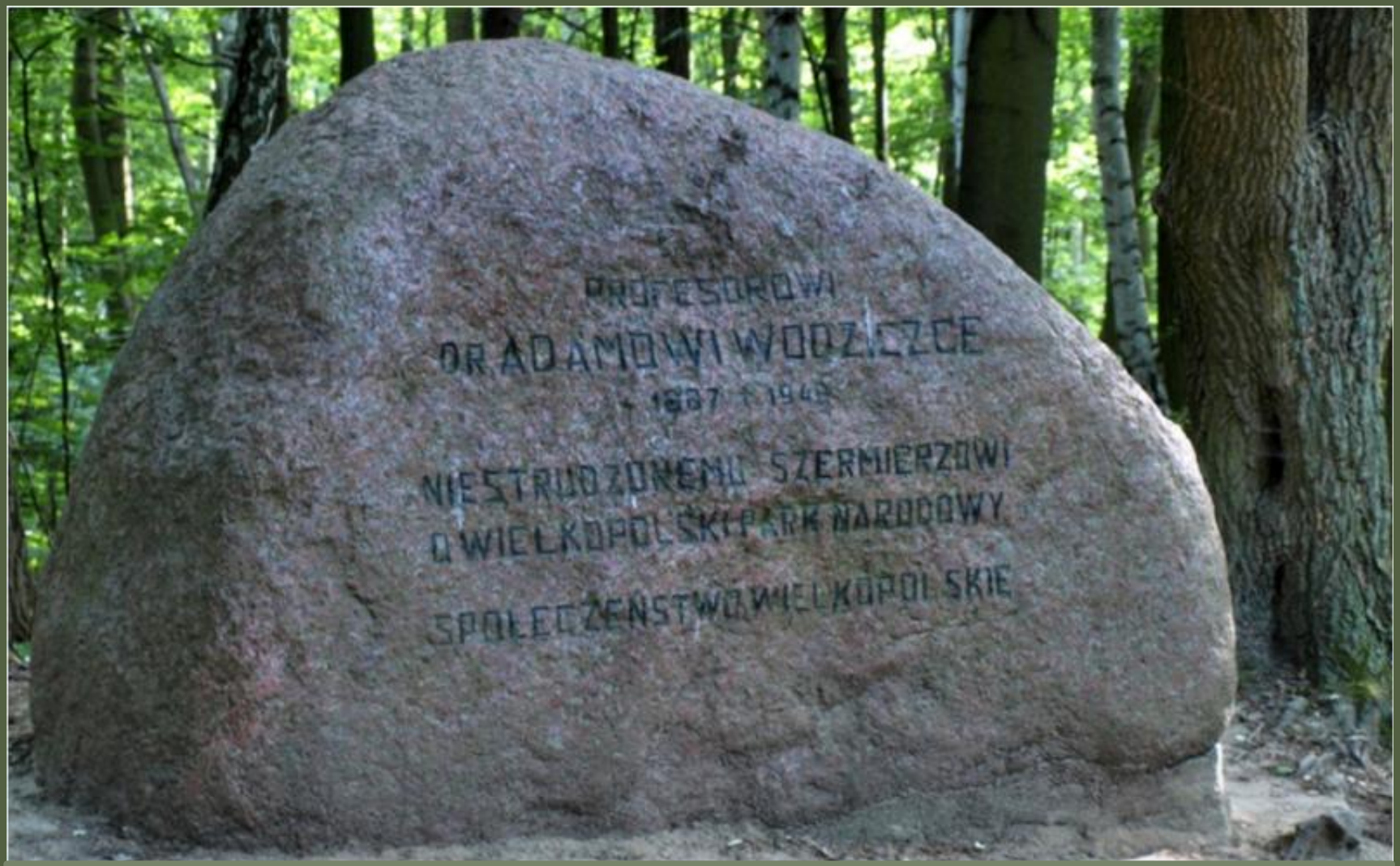

Głaz ustawiono przy wejściu do WPN w 1958 r.; https://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Wodziczko

Adam Wodziczko z żoną Janiną Tomkowicz.

Żonaty od lipca 1913 r.

Fot. ze zbiorów Muzeum WPN w Jeziorach.

Państwo Wodziczko z córką Ewą.

Jako pierwszy w Polsce zwrócił uwagę na gospodarcze znaczenie ochrony przyrody.

Pan Adam z rodziną podczas przejażdżki łódką.

Ewa Wodziczko została lekarką.

Pani Ewa Wodziczko - Orłow wspominała ojca podczas uroczystości nadania imienia Szkole Podstawowej nr 12 w Gnieźnie.

Portret patrona w drewnie - SP 12 Gniezno
Autorka: Mirosława Kulągowska - Ciesielska ;
fot. Zbigniew Sypniewski, Morena 16, 2013, s. 48.

Oryginał analogowego zdjęcia znajduje się w sali tradycji SP 12 w Gnieźnie.(duplikat cyfr. E. Kubiak).

Placówki oświatowe noszące imię Adama Wodziczki

- Szkoła Podstawowa nr 5 im. prof. Adama Wodziczki w Swarzędzu;
- Szkoła Podstawowa im. prof. A. Wodziczki w Rogalinku;
- Gimnazjum nr 62 im. Adama Wodziczki w Poznaniu;
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. prof. Adama Wodziczki w Luboniu;
- Szkoła Podstawowa nr 12 im. prof. Adama Wodziczki w Gnieźnie;
- Gimnazjum nr 62 im. Adama Wodziczki w Poznaniu (zlikwidowane z dniem 31 sierpnia w 2012);
- Liceum Ogólnokształcące i Technikum im. prof. Adama Wodziczki w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie;

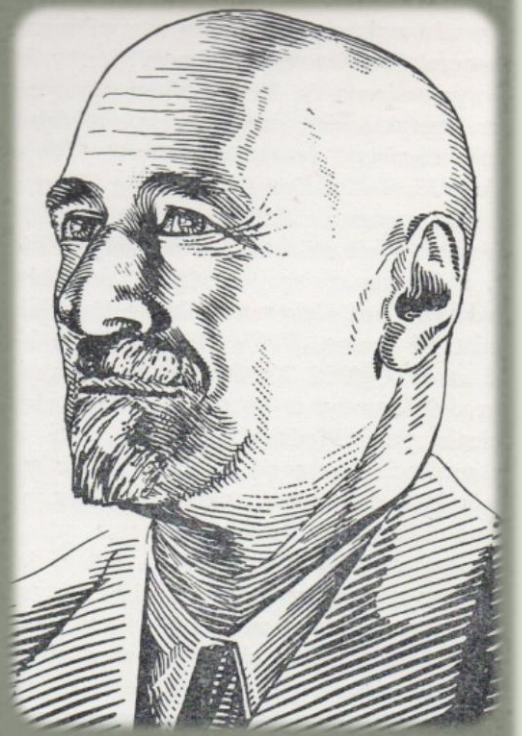

- Zespół Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie
  *Liceum Ogólnokształcące (klasy wojskowe),
  *Technikum (w zawodach: technik logistyk, technik hotelarstwa),
  *Branżowa Szkoła I Stopnia,
  *Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
  *Szkoła Policealna dla Dorosłych,
  * Wojewódzki Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego;
- Internat przy Zespole Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie;
- Społeczna Szkoła Podstawowa i Społeczne Gimnazjum nr 4 STO im. prof. Adama Wodziczki w Poznaniu.

Nazwy na cześć Adama Wodziczki

- Park Adama Wodziczki - zlokalizowany na terenie poznańskiego Sołacza, pomiędzy Aleją Wielkopolską na południu, a doliną Bogdanki na północy.
- W podpoznańskim Puszczykowie mieści się ulica Adama Wodziczki.
- Adam Wodziczko został patronem 277 Poznańskiej Drużyny Harcerskiej, działającej przy Szczepie Łazarz w Hufcu ZHP Poznań - Grunwald.

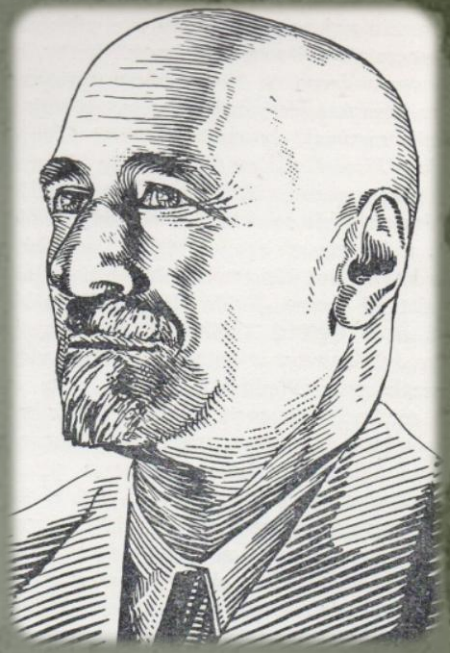

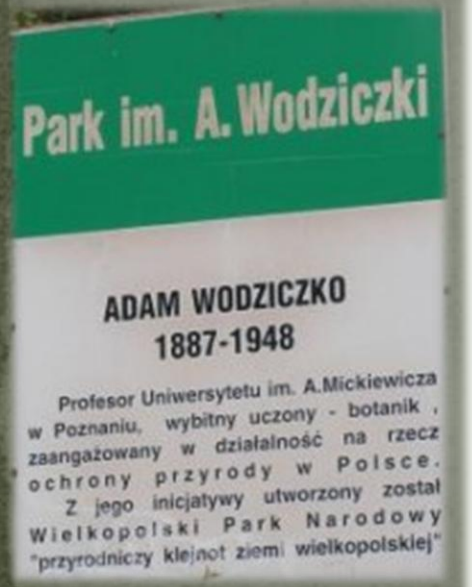

- Za zasługi na rzecz ochrony przyrody jego imieniem nazwano dwa obszary ochrony ścisłej: Grabina im prof. A. Wodziczki na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz Obszar Ochrony Ścisłej im. prof. A. Wodziczki na terenie Wolińskiego Parku Narodowego.
- Najpiękniejszy szlak turystyczny prowadzący z Osowej Góry nosi nazwę Adama Wodziczki.
- Muzeum Przyrodnicze Wolińskiego Parku Narodowego również nosi imię prof. dr. Adama Wodziczki.
- Jerzy Wojciech Szulczewski - współpracownik Wodziczki nazwał odkryty przez siebie w WPN gatunek grzyba „Protomyces Wodziczkoi”.

Zmarł przedwcześnie na chorobę nowotworową 1 sierpnia 1948 r. w Poznaniu, przeżywszy 61 lat.

Został pochowany na cmentarzu jeżyckim.

(fot. Anna Rusińska, Morena 16, 2013, s. 55)

Napis na płycie nagrobnej głosi: „Profesorowi Adamowi Wodziczce inicjatorowi utworzenia Wielkopolskiego Parku Narodowego. Dyrekcja i Rada Naukowa Parku.

Warto przejrzeć i przeczytać!

- Andrzej Dzięczkowski, Krol Latowski: Homagium uczonemu, pedagogowi i twórcy trzech parków narodowych [w:]Morena16. Prace Wielkopolskiego Parku Narodowego 2013, s.7-17.
- Maria Szczepaniak: Adam Wodziczko. Patron Szkoły Podstawowej nr 12, Gniezno 2004.
- Zdjęcia z wycieczek szkolnych: Ewa Kubiak, Jakub Fiederowicz .
- Zdjęcia zamieszczone w czasopiśmie Morena 16. Prace WPN 2013.
- Zbigniew Wójcik , Adam Wodziczko jako nauczyciel i propagator ochrony przyrody, Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 1992, 37/4, s. 47-58 (rozszerzona wersja referatu wygłoszonego w 1988 z okazji w 40- lecia śmierci A. Wodziczki).

materiały internetowe z dn. 30.01.2018 r.

- adres: https://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Wodziczko
- adres: http://polakwszechczasow.pl/polakwszechczasow/adam_wodziczko
- adres: http://dzikiezycie.pl/archiwum/2011/maj-2011/adam-wodziczko-botanik-ze-slotwiny